

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4084-4085/2566

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้อง นาย ส. กับพวก ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 48, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 50

ย่อ / หลักกฎหมาย

การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของบุคคลตกเป็นของแผ่นดินตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่กำหนดทั้งความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีโทษทั้งอาญาและมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยความผิดอาญาและโทษทางอาญามุ่งบังคับแก่บุคคลส่วนมาตรการทางแพ่งมุ่งบังคับแก่ตัวทรัพย์สินซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิดมูลฐาน เพราะถึงอย่างไรทรัพย์สินที่ได้มาหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดก็ไม่เป็นของผู้กระทำความผิด ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใด เพื่อตัดวงจรการกระทำความผิดมิให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้สนับสนุนการก่ออาชญากรรมต่อไป ดังนั้น หากเพียงปรากฏว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้น ไม่ว่าจะจับตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือไม่ แต่มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกิดขึ้น และแม้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินไม่ได้ร่วมกระทำความผิดและไม่ได้ถูกฟ้อง ก็สามารถดำเนินมาตรการทางแพ่งแก่ตัวทรัพย์สินนั้นได้ เพราะเป็นมาตรการส่วนแพ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 มิใช่เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ดังนั้น พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49 ได้บัญญัติมาตรฐานการสั่งคดีของพนักงานอัยการที่จะพิจารณาว่าจะยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่นั้น ย่อมมีเพียงการปรากฏเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ตามบทนิยาม "ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด" ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ โดยการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเป็นอำนาจของศาล ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 ศาลต้องไต่สวนพยานหลักฐานจนเชื่อว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ดังนี้ แม้จะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 แต่หากผู้ร้องเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้ร้องก็มีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลได้ เมื่อพิจารณา พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 50 วรรคหนึ่ง มาตรา 51 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ประกอบกันแล้ว ย่อมหมายความว่า ผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินสามารถแยกออกได้เป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 50 (1) หากเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่เคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน จะต้องแสดงให้เห็นรวม 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง ต้องแสดงว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และประการที่สอง ต้องแสดงว่าทรัพย์สิน

นั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือตามมาตรา 50 (2) เป็นผู้รับโอนโดยสุจริตหรือมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ และกรณีที่ 2 ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 51 วรรคสาม หากเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน กฎหมายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต ทั้งการให้คำจำกัดความ "ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงทำให้คำว่า ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นทรัพย์สินในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษเท่านั้น เพียงแต่หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้น ไม่ว่าจะจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษหรือไม่ แต่มีทรัพย์สินเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น หรือเป็นทรัพย์สินอื่นที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินจากการกระทำความผิดดังกล่าวหรือเป็นดอกผลของทรัพย์สินจากการกระทำความผิดดังกล่าว ก็ถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 7 ในสำนวนแรกว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 7 และให้เรียกผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ในสำนวนหลังว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 3 ตามลำดับ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่าขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินรวม 27 รายการ พร้อมดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดิน ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 7 ยื่นคำคัดค้านในทำนองเดียวกันว่าขอให้ยกคำร้องขอ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สินทั้ง 25 รายการพร้อมดอกผล และตามบัญชีรายการทรัพย์สิน (เพิ่มเติม) ทั้ง 2 รายการพร้อมดอกผล ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ไม่ฎีกาโต้แย้งกันรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 เป็นสามีภริยากัน ผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 เป็นบุตรของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ส่วนวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงิน กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพบว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และนายจันทร์ ไม่มีประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ตรวจพบว่าบุคคลที่ทำธุรกรรมทางการเงินกับผู้คัดค้านที่ 1 และนายจันทร์มีพฤติการณ์กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหลายราย ธนาкар ก. รายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2545 ว่า ผู้คัดค้านที่ 1 นำเงินสดซึ่งเป็นธนบัตรชนิดย่อยเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 จำนวนมาก ๆ หลายครั้ง เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรแม่สายรายงานเป็นหนังสือมายังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าได้ร่วมกันจับกุมผู้คัดค้านที่ 1 ในความผิดฐานฟอกเงิน และนายจันทร์เป็นบุคคลตามหมายจับของศาลจังหวัดเชียงรายในความผิดฐานฟอกเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพบข้อมูลการทำธุรกรรมของผู้คัดค้านที่ 1 กับบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ นางสาวจินตนา นางสาวสุกัญญา นางสาวสุภาพร นางหรือนางสาวปภาดา นางพรรณี นายเปี่ยมศักดิ์ นายยี่หลง นางสาวศิริประภา และคนต่างชาติสัญชาติลาว พบผู้คัดค้านที่ 1 นำเงิน

บางส่วนที่บุคคลต่าง ๆ ข้างต้นฝากเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 ไปซื้อหน่วยลงทุนของ กองทุนธนาคร ร. พบนายจันทร์ทำธุรกรรมทางการเงินโดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 5 ซึ่งเคยถูกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองหลวงดำเนินคดีในข้อหา สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด จัดหาหรือให้เงินหรือ ทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์ หรือให้ความสะดวกแก่การ กระทำความผิด หรือเพื่อบริการให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 6 (1) และ (2) ซึ่งต่อมา พนักงานอัยการจังหวัดธัญบุรีมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้คัดค้านที่ 5 พบนายจันทร์ทำธุรกรรมทางการเงิน เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านที่ 6 ซึ่งถูกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรดอยสะเก็ดดำเนินคดีในข้อหา สมคบค้ายาเสพติดและฟอกเงิน พบนายจันทร์โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 และบริษัท ห. พบผู้คัดค้านที่ 1 รับการโอนเงินจากเครือข่ายค้ายาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 5 ซึ่งถูก ดำเนินคดีในข้อหาสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รับการโอนเงินจากกลุ่ม เครือข่ายค้ายาเสพติดของนางสาวศิริประภาซึ่งถูกดำเนินคดีในข้อหาสนับสนุนช่วยเหลือผู้ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รับการโอนเงินจากกลุ่มค้ายาเสพติดเครือข่ายของนายยี่หลง ซึ่ง ถูกศาลจังหวัดเชียงรายออกหมายจับในข้อหาสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด รับการโอนเงินจากกลุ่มค้ายาเสพติดเครือข่ายของนางจันทร์คำ ซึ่งถูกเจ้าพนักงาน ตำรวจสถานีตำรวจภูธรแสวงหาจับกุมและดำเนินคดีในข้อหาสมคบค้ายาเสพติด รับการโอนเงิน จากกลุ่มเครือข่ายยาเสพติดของนางน้อย ซึ่งถูกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรเชียงของ ดำเนินคดีในข้อหาลักลอบขนเงินสดออกนอกประเทศ รับการโอนเงินจากนางมดสา ซึ่งเป็นลูกของ นางน้อย รับการโอนเงินจากคนสัญชาติลาว รับการโอนเงินจากนายอัศวพล รับการโอนเงินจากนาง หรือนางสาวปาดา ซึ่งเคยเป็นภริยาของนายจันทร์ และยังพบอีกว่านางหรือนางสาวปาดาทำ ธุรกรรมทางการเงินกับผู้ที่มีประวัติกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ โอนเงินเข้า บัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 5 ทำธุรกรรมทางการเงินกับกลุ่มของนักโทษชายโสธส และทำ ธุรกรรมทางการเงินกับนางมณี ธนาคร ก. ฝ่ายกำกับกำกับการปฏิบัติงาน ทำรายงานการทำธุรกรรมที่มี เหตุอันควรสงสัยว่า นางหรือนางสาวปาดาทำธุรกรรมทางการเงินที่ไม่สอดคล้องกับรายได้ที่แจ้ง ไว้กับธนาคาร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ม. มีผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 3 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กับมีผู้คัดค้านที่ 4 เป็นหุ้นส่วน มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการค้าขายและรับขนน้ำมัน เป็นตัวแทนสั่งซื้อน้ำมันจาก ต่างประเทศ และรับซื้อสินค้าการเกษตร บริษัท ส. บริษัท ม. บริษัท ต. บริษัท บ. บริษัท ช. และบริษัท ข. แต่งตั้งให้ผู้คัดค้านที่ 1 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ม. และนางสาวชม้อย ซึ่งเป็นน้องสาว ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นตัวแทนในการสั่งซื้อน้ำมัน เพื่อส่งออกไปยัง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐ ประชาชนจีน เมื่อบริษัทผู้สั่งซื้อน้ำมันจากต่างประเทศสั่งซื้อน้ำมันแล้วก็จะโอนเงินเข้า บัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 สำหรับผู้คัดค้านที่ 5 ถึงที่ 7 ไม่อุทธรณ์ คดีในส่วนของผู้คัดค้านที่ 5 ถึงที่ 7 เป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ส่วนปัญหาว่าผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นผู้ มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐานหรือเป็น ผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน ตามคำสั่ง ศาลชั้นต้นหรือไม่ ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ไม่อุทธรณ์คัดค้านว่า ไม่มีการกระทำความผิด มูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เกิดขึ้น ข้อเท็จจริงใน

ส่วนนี้จึงเป็นอันยุติไปตามคำสั่งศาลชั้นต้น ว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เกิดขึ้นแล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ในประการแรกว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอเป็นคดีนี้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา 48 วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว" การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของบุคคลตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นั้น เป็นกฎหมายที่กำหนดทั้งความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีโทษทางอาญา และมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยความผิดอาญาและโทษทางอาญามุ่งบังคับแก่บุคคล ส่วนมาตรการทางแพ่งมุ่งบังคับแก่ตัวทรัพย์สินซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิดมูลฐาน เพราะถึงอย่างไรทรัพย์สินที่ได้มาหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดก็ไม่เป็นของผู้กระทำความผิด ผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้ใด เพื่อตัดวงจรการกระทำความผิดมิให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้สนับสนุนการก่ออาชญากรรมต่อไป ดังนั้น เพียงแต่หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้น ไม่ว่าจะจับตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือไม่ แต่มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกิดขึ้น และแม้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินไม่ได้ร่วมกระทำความผิดและไม่ได้ถูกฟ้อง ก็สามารถดำเนินมาตรการทางแพ่งแก่ตัวทรัพย์สินนั้นได้ เพราะเป็นมาตรการส่วนแพ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 มิใช่เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ดังนั้น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49 ได้บัญญัติมาตรฐานการสั่งคดีของพนักงานอัยการที่จะพิจารณาว่าจะยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่นั้น ย่อมมีเพียงการปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามบทนิยาม "ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด" ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ นอกจากนี้อำนาจในการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเป็นอำนาจของศาล ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 โดยศาลต้องทำการไต่สวนพยานหลักฐานจนเชื่อว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคำคัดค้านของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินนั้นฟังไม่ขึ้น ดังนั้น แม้จะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 ก็ตาม แต่หากผู้ร้องเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้ร้องก็ย่อมมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเป็นคดีนี้ได้ ฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ในประการต่อมาว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ และทรัพย์สินรวม 18 รายการ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินกับทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สิน (เพิ่มเติม) 2 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 50 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้อง

ขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 49 อาจยื่นคำร้องก่อนศาลมีคำสั่งตามมาตรา 51 โดยแสดงให้ศาลเห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือ (2) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ" มาตรา 51 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา 49 แล้ว หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินตามมาตรา 50 วรรคหนึ่ง ฟังไม่ขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน" และวรรคสาม บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินตามมาตรา 50 วรรคหนึ่ง เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี" ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินสามารถแยกออกได้เป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 50 (1) หากเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่เคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน จะต้องแสดงให้ศาลเห็นรวม 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง ต้องแสดงว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และประการที่สอง ต้องแสดงว่าทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือตามมาตรา 50 (2) เป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ และกรณีที่ 2 ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 51 วรรคสาม หากเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน กฎหมายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต ทั้งมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้คำจำกัดความ "ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด" หมายความว่า (1) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน (2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ (3) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ (2) ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (1) (2) หรือ (3) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด" ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จึงหาได้หมายความว่าต้องเป็นทรัพย์สินในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษเท่านั้นไม่เพียงพอแต่หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินเกิดขึ้น ไม่ว่าจะจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษหรือไม่ แต่มีทรัพย์สินเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น หรือเป็นทรัพย์สินอื่นที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินจากการกระทำความผิดดังกล่าว หรือเป็นดอกผลของทรัพย์สินจากการกระทำความผิดดังกล่าว ก็ถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว กรณีจึงต้องวินิจฉัยเสียก่อนว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือไม่ และทรัพย์สินรายการที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ถึงที่ 6 และ ที่ 10 ถึงที่ 22 รวม 18 รายการ ตามบัญชีรายการ

ทรัพย์สินและทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สิน (เพิ่มเติม) อีกจำนวน 2 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 หรือไม่ ผู้ร้องมีนายปิยะ ซึ่งรับราชการที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ ได้ตรวจสอบการทำธุรกรรมทางการเงินของนายจันทร์ และผู้คัดค้านที่ 1 แล้วพบว่า บุคคลที่ทำธุรกรรมทางการเงินกับบุคคลทั้งสองนั้นมีพฤติการณ์กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหลายคน ซึ่งแต่ละคนล้วนถูกดำเนินคดีในข้อหาสมคบสนับสนุนช่วยเหลือจัดการด้านการเงินให้แก่กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด และจากการรายงานมีเหตุอันควรเชื่อหรือเหตุอันควรสงสัยตามเอกสาร ปปง. 1-03 กล่าวคือ เป็นธุรกรรมที่ไม่มีความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำให้เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้กฎหมายฟอกเงิน โดยมีพฤติการณ์เข้าข่ายหลีกเลี่ยงการทำรายงานตามกฎหมายหลายครั้งตั้งแต่ปี 2545 จึงเชื่อได้ว่าเงินที่ผู้คัดค้านที่ 1 กับพวก ได้รับโอนมาจากกลุ่มบุคคลที่ถูกดำเนินคดียาเสพติด น่าจะเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสิ่งผิดกฎหมาย โดยผู้คัดค้านที่ 1 มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่ปี 2545 เนื่องจากเริ่มมีธุรกรรมทางการเงินต้องสงสัย โดยธนาคาร ก. ได้รายงานตามแบบรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2545 ผู้คัดค้านที่ 1 ได้ทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด โดยฝากเงินสดเข้าบัญชีบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 897,430 บาท โดยธนาคารแจ้งอันควรสงสัยว่า ลูกค้านำเงินสดที่เป็นธนบัตรชนิดย่อยมาเข้าบัญชีจำนวนมาก ๆ หลายครั้ง ครั้งนี้เป็นธนบัตรฉบับละ 20 บาท รวม 200,000 บาท และฉบับละ 100 บาท รวม 300,000 บาท พันตำรวจเอกธวัชชัย ตำแหน่งผู้กำกับ การสืบสวน 1 กองบังคับการสืบสวนตำรวจภูธรภาค 5 และพันตำรวจโทพฤทธิ ตำแหน่งสารวัตร สืบสวน ประจำกองกำกับการสืบสวน 2 กองบังคับการสืบสวนตำรวจภูธรภาค 5 เบิกความทำนองเดียวกันว่า จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับเงินจากนายจันทร์น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดหรือสิ่งผิดกฎหมาย จึงได้ตรวจเส้นทางธุรกรรมทางการเงินแล้วพบว่า 1. ผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากกลุ่มเครือข่ายค้ายาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 5 จำนวน 2 ครั้ง คือ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 ผู้คัดค้านที่ 5 ฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 3,228,226 บาท และเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 ผู้คัดค้านที่ 5 ได้ฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากดังกล่าวอีกจำนวน 24,886,760 บาท ซึ่งผู้คัดค้านที่ 5 ถูกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองหลวงดำเนินคดีในความผิดฐานสนับสนุนช่วยเหลือผู้ค้ายาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 2. ผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากกลุ่มเครือข่ายยาเสพติดของนางสาวศิริประภา โดยนางสาวศิริประภา อยู่ในเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติดของนายสันติหรือบังดี นางสาวรุสนี นางสาวจิรดา และนายมะรุติง ซึ่งทั้งหมดนี้ถูกจับกุมดำเนินคดีพร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีนชนิดเกล็ด 2 กิโลกรัม และชนิดเม็ด 64,000 เม็ด โดยเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2557 ขบวนการค้ายาเสพติดดังกล่าวได้โอนเงินค่ายาเสพติดผ่านบัญชีเงินฝากธนาคาร ร. ของนางสาวศิริประภา แล้วนางสาวศิริประภาได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ร. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 2,300,000 บาท 3. ผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากกลุ่มค้ายาเสพติดเครือข่ายนายยีหลง ซึ่งถูกศาลออกหมายจับข้อหาสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยนายยีหลงอยู่ในเครือข่ายค้ายาเสพติดของนายเกษณธร และนายชาญณรงค์ ซึ่งถูกจับกุมพร้อมเมทแอมเฟตามีน 1,020,000 เม็ด เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554 นายเกษณธรได้โอนเงินค่ายาเสพติดเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ร. ของนายยีหลง จำนวน 500,000 บาท และวันที่ 6 ธันวาคม 2554 นายยีหลงโอนเงินให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ผ่านบัญชีเงินฝาก

ธนาคาร ร. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 3,090,000 บาท 4. ผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากกลุ่มเครือข่ายค้ายาเสพติดของนางจันทร์คำ โดยนางจันทร์คำฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2555 และวันที่ 22 พฤศจิกายน 2555 จำนวน 1,800,000 บาท และ 3,000,000 บาท ตามลำดับ รวมเป็นเงิน 4,800,000 บาท ซึ่งนางจันทร์คำถูกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรแสวงหาดำเนินคดีในความผิดฐานสมคบกันค้ายาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 5. ผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากกลุ่มเครือข่ายของนางน้อย ทองฮักหรือทองรัก โดยนางน้อยฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 เมื่อระหว่างวันที่ 28 มีนาคม 2556 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2557 จำนวน 11 ครั้ง รวมเป็นเงิน 60,843,429 บาท จากการตรวจสอบพบว่านางน้อยถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมพร้อมเงินสด 47,000,000 บาท และถูกดำเนินคดีในความผิดฐานร่วมกันลักลอบนำเงินตราออกนอกประเทศ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากนางมดสา ซึ่งเป็นลูกน้องของนางน้อยจำนวน 4,686,000 บาท ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคาร ร. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 6. ผู้คัดค้านที่ 1 รับโอนเงินจากนายอัครพล จำนวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2555 โดยนายอัครพลฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 รวม 2 ครั้ง จำนวน 1,900,000 บาท และ 1,300,000 บาท รวมเป็นเงิน 3,200,000 บาท ตามเอกสารหมาย ร.19 จากการตรวจสอบพบว่านายอัครพลถูกดำเนินคดีในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย นายชาญชัย เบิกความว่า พยานเป็นเจ้าของบริษัท ส. ประกอบกิจการแลกเปลี่ยนเงินตราและค้าขายทองคำรูปพรรณ เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2555 มีนายจาย นำเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ 1,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ มาแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทยได้ 30,630,000 บาท นางจันทร์คำซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติเมียนมาและเป็นภริยาของนายจาย ได้โทรศัพท์มาแจ้งว่าให้โอนเงินดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝาก ธนาคาร ร. จำนวน 10,000,000 บาท ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 นอกจากนี้ผู้ร้องยังมีนางสุวัฒนา นายผัด และนางชนพร เบิกความสนับสนุนว่า เป็นผู้รับจ้างเปิดบัญชีเงินฝากแล้วโอนเงินในบัญชีเงินฝากธนาคารเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 ส่วนผู้คัดค้านที่ 1 นำสืบว่าเงินที่โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 ดังกล่าวนั้น เป็นการชำระค่าน้ำมันที่สั่งซื้อจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ม. ของผู้คัดค้านที่ 1 เห็นว่า พยานผู้ร้องต่างเป็นเจ้าพนักงานและเบิกความไปในทางปฏิบัติหน้าที่ของตน ทั้งยังมีนายชาญชัยมาเบิกความว่าได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 ตามคำสั่งของนางจันทร์คำ กับมีนางสุวัฒนา นายผัด และนางชนพรมาเบิกความสนับสนุนว่า เป็นผู้รับจ้างเปิดบัญชีเงินฝากเมื่อมีเงินโอนเข้าบัญชีเงินฝากแล้ว ก็ได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ตามคำสั่งของนางศิริประภา ซึ่งนายปิยะเบิกความยืนยันว่านางศิริประภา เป็นผู้มีส่วนได้พหุคุณเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งคำเบิกความของพยานดังกล่าวยังสอดคล้องกับเส้นทางการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเข้าออกบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 และพยานหลักฐานอื่น ส่วนพยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ 1 ที่อ้างว่า เป็นการโอนเงินเพื่อชำระค่าน้ำมันที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ม. เป็นตัวแทนสั่งซื้อน้ำมัน แต่ปรากฏว่าการโอนเงินดังกล่าวกลับโอนเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของผู้คัดค้านที่ 1 ทั้งผู้โอนตามหลักฐานก็เป็นชื่อบุคคลอื่นที่ไม่ตรงกับชื่อของผู้ที่สั่งซื้อน้ำมันตามที่ผู้คัดค้านที่ 1 กล่าวอ้าง แม้ผู้คัดค้านที่ 1 จะเข้าใจว่าผู้ที่โอนเงินนั้นเป็นพนักงานของบริษัทผู้สั่งซื้อน้ำมัน แต่ก็เป็นที่รู้ เพราะการโอนเงินชำระค่าน้ำมันนั้นจะต้องกระทำโดยผู้สั่งซื้อ เนื่องจากจะได้เป็นหลักฐานที่ทำให้ทราบได้ว่าเป็นการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อชำระหนี้ในการสั่งซื้อน้ำมันของผู้ใดและในคราว

ใด พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ 1 จึงมีพินัยสงสัย เมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างพยานหลักฐานของผู้ร้องกับพยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ 1 แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานของผู้ร้องมีน้ำหนักดีกว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 1 มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐาน และเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิด มูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน จึงต้องบังคับตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 วรรคสาม กล่าวคือ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้าน ที่ 1 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้คัดค้านที่ 1 จึงมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้าง ข้อสันนิษฐานของกฎหมาย ส่วนผู้คัดค้านที่ 2 เป็นภริยาของผู้คัดค้านที่ 1 และผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 เป็นบุตรของผู้คัดค้านที่ 1 กับผู้คัดค้านที่ 2 ถือว่าเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้คัดค้านที่ 1 จึง ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ถึงที่ 4 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ กระทำความผิด ผู้คัดค้านที่ 2 ถึงที่ 4 จึงมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมาย ดังกล่าวเช่นกัน ในส่วนที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นให้เงินในบัญชีเงินฝาก ธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 รายการที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ถึงที่ 6 ที่ 10 และที่ 11 ตกเป็นของแผ่นดินนั้น ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฎีกาในทำนองว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นเงินที่ได้จากการรับโอนเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นตัวแทนจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อส่งออกไปยังสาธารณรัฐ ประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ เป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 1 ได้มาจากการขายลำไยอบแห้งให้แก่นายเหอเลापาน นั้น เห็นว่า ที่ผู้คัดค้าน ที่ 1 ถึงที่ 4 อ้างว่าเป็นเงินที่ได้จากการเป็นตัวแทนจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงส่งออกไปยังสาธารณรัฐ ประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา แต่ ข้ออ้างดังกล่าวมีข้อพิรุธเพราะจำนวนเงินที่สั่งซื้อและจำนวนเงินที่โอนชำระค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแตก ต่างกัน และการชำระค่าน้ำมันเชื้อเพลิงก็มีได้ชำระโดยตรงให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ม. ซึ่งเป็น ตัวแทนจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง แต่กลับโอนเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของผู้คัดค้านที่ 1 ส่วนที่ ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 อ้างว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการที่นายเหอเลापานชำระค่าลำไยอบแห้งนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงกลับปรากฏตามคำเบิกความของผู้คัดค้านที่ 1 ว่า นางสาวสุภาพร เป็นผู้ชำระค่า ลำไยอบแห้ง หาใช่ นายเหอเลापานเป็นผู้ชำระไม่ ทั้งนางสาวสุภาพรก็ได้ยืนยันว่านายเหอเลापานเป็นผู้สั่งซื้อหรือชำระค่าลำไยอบแห้งให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ข้ออ้างของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ที่ว่า นายเหอเลापานเป็นผู้สั่งซื้อลำไยอบแห้งจึงเป็นพิรุธ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 จึงไม่ อาจพิสูจน์ให้เห็นว่าเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวข้างต้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ กระทำความผิด สำหรับที่ดินของผู้คัดค้านที่ 1 รายการที่ 12 ถึงที่ 16 นั้น ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฎีกาว่า ได้กู้เงินจากธนาคาร ง. เพื่อนำมาใช้จ่ายหนี้เงินยืมจากการค้าและได้นำเงินมาซื้อที่ดิน ดังกล่าว เห็นว่า การที่ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 อ้างว่านำเงินที่กู้ยืมจากธนาคาร ง. มาใช้จ่ายหนี้เงินยืม จากการค้าและซื้อที่ดินดังกล่าว แต่ปรากฏว่าขณะที่ผู้คัดค้านที่ 1 ได้มาซึ่งที่ดินนั้น ผู้คัดค้านที่ 1 ยังคงมีเงินเข้าและถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 รายการที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ถึงที่ 6 ที่ 10 และที่ 11 จึงฟังได้ว่าผู้คัดค้านที่ 1 ใช้เงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 เองไปซื้อที่ดินทั้งห้าแปลง ซึ่งผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ไม่อาจนำสืบได้ว่าบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าว มิใช่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นแต่อย่างใด ฉะนั้น จึงต้อง ฟังว่าที่ดินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดด้วย ฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฟังไม่ขึ้น สำหรับทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สิน รายการที่ 17 ถึงที่ 20 ซึ่งเป็นของผู้คัดค้าน

ที่ 2 ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฎีกาเพียงว่า สามารถชี้แจงที่มาของทรัพย์สินแต่ละรายการและเงินที่นำมาซื้อทรัพย์สินแต่ละรายการ โดยเงินส่วนใหญ่ได้มาจากการกู้เงินจากสถาบันการเงินนั้น เห็นว่าผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 เพียงแต่ยกเหตุผลดังกล่าวขึ้นอ้างอย่างลอย ๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานใดมาแสดงว่าทรัพย์สินแต่ละรายการมีที่มาอย่างไร และไม่ปรากฏหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมาซื้อทรัพย์สินดังกล่าวตามที่ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 กล่าวอ้างแต่อย่างใด ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ในข้อนี้จึงไม่มีน้ำหนักอันควรแก่การรับฟัง ส่วนทรัพย์สินอีก 2 รายการ คือรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า รุ่นฟอร์จูนเนอร์ ของผู้คัดค้านที่ 1 และรถยนต์ยี่ห้อโฟล์คสวาเก้นของผู้คัดค้านที่ 3 ตามบัญชีรายการทรัพย์สิน (เพิ่มเติม) ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ฎีกาว่า ได้ใช้วงเงินกู้จากธนาคาร ก. เพื่อซื้อทรัพย์สินทั้งสองรายการ แต่ปรากฏตามตัวสัญญาใช้เงินว่า ผู้ที่ขอใช้วงเงินกู้จากธนาคารคือ บริษัท ส. หาใช้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 3 ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สิน แต่อย่างใดไม่ นอกจากนี้ ขณะที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 3 ได้รถยนต์ทั้งสองคันมา ผู้คัดค้านที่ 1 ก็ยังคงมีเงินเข้าและถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 รายการที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ถึงที่ 6 ที่ 10 และที่ 11 ซึ่งบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น ดังนั้น จึงต้องฟังว่ารถยนต์ทั้งสองคันดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดด้วย เมื่อผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 มีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมาย แต่พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ที่นำสืบมาไม่มีน้ำหนักมั่นคงเพียงพอที่จะรับฟังหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ที่ผู้ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 4 ทุกข้อฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

กมล คำเพ็ญ · ทรงพล สงวนพงศ์ · จรรยา จีระเรืองรัตนนา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4084-4085/2566>